

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, imitirajo nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem za dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hoče sam ponj, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor enaka poština. — Na naročbe brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira. — Za oznake se plačuje od petkotne petite vrste po 12 h, če se ostanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovito pošiljajo naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Reforma uprave.

Tisti dan, ko je vlada poslala državni zbor na počitnice, je poslala v svet tudi obsežno tiskovino z naslovom »Studije o reformi notranje uprave«.

Da je sislitvanska država in avtonomna uprava potrebna temeljite preuredbe, to je resnica, ki so jo že davno ljudje spoznali, samo birokracija ni hotela o tem ničesar slišati, ker se je pri sedanjih razmerah prav dobro počutila in v javni upravi igrala nekako tisto vlogo, kakor duhovščina v cerkvi.

Končno so pa merodajni krogi vendar spravedli, da tako ne gre naprej in vsled tega je bila v ministrstvu notranjih del ustanovljena posebna komisija, ki je minoli teden obelodanila uspehe svojih preiskav in posvetovanj.

Slaborat priznava, da je naša uprava zastarela in jako pomanjkljiva in razpravlja obširno, kako naj se odpravijo ti nedostatki. Marsikateri nasvet je hvale vreden in bi bilo njega uresničenje koristno, ali v celoti ima nasvetovana reforma vendar očitno tendenco, da se pri tej stvari ne gre toliko za zagotovitev dobre reforme, kakor za pomnožitev birokratske veljave in oblasti ter za zagotovitev čim intenzivnejše centralizacije.

Ministrska komisija je mnenja, da so glavni nedostatki notranje uprave ne pri državni, marveč pri avtonomni upravi zlasti v tistih zadevah, ki se tičejo zdravstva, tržne police, javne varnosti in javne udobnosti. Slaborat je mnenja, da je nebroj ukazov in odredb, ki se v praksi popolnoma prekrivajo ali se izvršujejo tako, da je izključeno doseči njih pravi namen. Dalje trdi komisija, da je avtonomna judikatura počasna, površna in pristranska, da avtonomne oblasti nimajo pravega smisla za občno korist itd. itd.

Ministrska komisija je na avto-

nomne oblasti vsula cele kože težkih obdolžitev in že ta, ali dosela neosnovane ali vsaj pretirane obdolžitve svedočijo, kaj da hočejo gospodje iz ministrstva pravzaprav doseči, kaj je pravi namen nasvetovane reforme. In res si predstavlja ministrska komisija reformo tako, da se razširi in poveča oblast državnih organov. Seveda je bila vzorec za to reformo pruska organizacija. Avtonomne pravice naj se skrajšajo, avtonomija naj izgine pred oblastjo birokratov, katerih tip je na Pruskem takojmenovan Landrat, povrh pa naj se avtonomnim oblastim pusti samo uprava, judikatura pa naj se jim popolnoma odvzame in odkaže posebnim upravnim sodiščem, katerih najvišja instanca bi bil sedanji upravni sodni dvor na Dunaju.

Nasvetovana reforma je skozinsko centralistična in da pomeni centralizem gospodstvo Nemcev in nemščine, tuga pač ni treba šele dokazovati. Sicer pa je preklicano malo upanja, da bi ta vladni načrt kdaj postal meso.

Vojna na Daljnem Vstoku.

Ponesrečen napad japonskih torpedov.

Poveljnik artiljerije pred Port Arturjem poroča, da so Japonci 13. t. m. obstreljevali zlasti arsenal in skladišče torpedov na Tigrskem polotoku, kakor tudi v bližini usidrane vojne ladje. Skladišče torpedov je gorelo celo uro. Ladje in čolni so bili uničeni; ena ladja se je potopila. Vsa postopja so težko poškodovana. Obstreljevanje izven pristanišča usidrane oklopnice »Sebastopol« se je moralo ustaviti, ker radi slabega vremena ni bilo mogoče ladje opazovati.

Admiral Togo javlja, da je japonska torpedna flotila v noči 12. t. m. dvakrat, v noči 13. t. m. pa trikrat napadla rusko brodogradnjo. Uspeh ni znan. Torpe-

dovke so vsakdar naletale na ljut sovražnikov odpor. Ena japonska torpedovka je postala nesposobna za boj, dočim so tri druge bile zadete od ruskih granat.

To japonsko uradno poročilo je velevažno, ker nam izpričuje, da so bile vse prejšnje uradne vesti, kakor da bi bilo vse rusko brodogradnjo v Port Arturju že uničeno, neresnične. Ako bi bilo rusko brodogradnjo v obdobju 203metrskega griča res že uničeno, potem bi bilo pač odveč, da bi ga še admiral Togo s svojim ladjem napadal. Mrtveca se vendar pušča v miru! In če so res vse ruske ladje v pristanišču že razbite, kako je mogoče, da je bil Togov napad petkrat odbit in da so bile štiri japonske ladje poškodovane, dočim Togo sam ne more navesti niti enega uspeha svojega napada?

Iz vsega tega je jasno razvidno, da so vsa poročila o uničenju portarturškega brodogradnjo navadne bajke. Tem bajkam je že ves svet verjel, no, po zaslugi admirala Toga se bodo sedaj nemara še najhkovnejšim ljudem odprle oči, da se japonskim poročilom ne sme brezpogojno verjeti.

Nov splošni napad?

Po poročilih iz Rima se je v zadnjem času izkrcalo v Golobjem zalivu 8000 Japoncev, ki imajo nalogo, z 203metrskega griča navalliti na trdnjavo. Ti voji so dobro preskrbljeni z brzostrelnimi topovi.

Prodiranje Japoncev najbolj ovira to, da ruske baterije na Beli Volji gori lahko obstreljujejo vse japonske pozicije.

»Daily Telegraph« pa ve povedati, da so Japonci z novim splošnim navalom na trdnjavo prišli že 13. t. m.

Najnovejša japonska poročila.

Iz Nogičevega taborišča se poroča: Z 203metrskega griča se lahko

pregleda vse mesto Port Artur in vsa luka. Mestne ulice so zapuščene. Japonske bombe padajo v vse dele mesta. Velike izgube, ki so jih imeli Japonci pri osvojitvi 203metrskega griča, odtehta uničenje portarturškega brodogradnjo. Japonsko ladjstvo odpluje v kratkem domov, da se popravi v ladjedelnicah. Nogi naskakuje sedaj fore Išan in Anšan.

Iz Tokija se poroča: Iz Nogičevega taborišča je došla vest, da so oklopnice »Sebastopol« uspešno napadle japonske torpedovke.

Drugo poročilo pa se glasi: Glasom brzjavke iz Port Arturja z dne 15. t. m. ob 3 uri popoldne je oklopnica »Sebastopol« se sposobna za boj, vendar pa se zdi, kakor da bi bila poškodovana.

Tretja brzjavka pa pravi: »Sebastopol« je podnevi usidran izven luke, ponoči pa išče zavetja pri torpedovkah, katerih je še opaziti osem

Se non è vero . . .

Iz Tokija se javlja: Za časa zadnjega premirja so se sešli ruski in japonski častniki, si podajali roke, menjali vizitke, drug drugemu napičali in se končno dali skupno fotografirati. Rusi so najbolje volje in izjavljajo, da se ne bodo, dokler še zadnji mož živi, nikdar vdali.

Z mandžurskega bojišča.

Berolinski »Lokalanzeiger« poroča iz Mukdena: Ob fronti je vse mirno; tudi topovi so umolkli. Japonci so svoje predstraže pomnožili. Za predstražami leže v zasedi močni voji. Japonske utrde so, kakor se zdi, že dograjene. Sedaj grade Japonci podzemeljske jame, kakor Rusi. Za sime so se Rusi izobno pripravili, vsak vojak ima topel kožuh. Sprva je nedostajalo kuriva; sedaj je armada dobro preskrbljena z drvami, ki se dovažajo po železnici. Vest, da je več vojakov zmrazilo ali umrlo gladi, so dosela neosnovane.

Jaz stanujem v podzemeljski jami pri neki kompaniji in tudi jem

z moštvom. Jed je obilna, tečna, krepljena in okusna. Vojaki so vedno dobre volje; zvečer se zbirajo okoli ognja, poó in plešejo. Zdravstveno stanje je izredno dobro.

Baltiško brodogradnjo.

»Evening Standard« poroča iz Kapetata v južni Afriki, da je eskadra admirala Roždestvenskega že preteklo nedeljo dospela v zaliv Simons Town, pristanišče kapetatsko. Eskadra sestoji iz 21 vojnih ladij. Roždestvenski ima sedaj skoro polovico več ladij, kakor jih je imel pred enim mesecem v Dakarju.

Kje jih je dobil? Ali ga je že dohitela tretja divizija, ali so to ladje, ki jih je Rusija nakupila v Ameriki?

Iz Džibuta se javlja, da je eskadra admirala Felkerzama v sredo zvečer odplula iz tamkajšnjega pristanišča.

Iz Odesa se poroča, da so vse vesti, da bi se baltiško brodogradnjo vrnilo domov, popolnoma izmišljene. Nasprotno, Rusija bo koncentrirala vse svoje brodogradnjo proti Japonci, da ne bo niti za hip dvomljivo, da si izvojuje popolno zmago na morju.

Američani ne dajo posojila Japonci.

Iz New Yorka se poroča: Japonska vlada je skušala najeti pri ameriških bankah osmo posojilo v znesku 100 milijonov jenov. Ameriške banke pa nečejo o posojilu ničesar vedeti, ako jim Japonska ne zastavi vseh svojih carskih dohodkov. Japonci so v veliki stiski!

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 15. decembra. Z dobro poučene strani se zatrjuje, da bo vlada takoj po sklenitvi trgovske pogodbe z Nemčijo zopet sklicala državni zbor. Vsekakor se zbere drž. zbor že sredi meseca januarja.

Dunaj, 15. decembra. Klub centruma je imel danes sejo, v kateri se je sprejela daljša resolucija, ki obžaluje,

LISTEK.

Stenkiewicz.

[Rodbina Polaneških. Roman. Spisal H. Stenkiewicz, po poljskem izvirniku poslovenil Podravske. Natisnila in založila Kleinmayr & Bamberg.]

(Konec.)

Več let je Stenkiewicz živel samo preteklosti poljskega naroda in kristjanskega sveta vobče. Njegova duša se je zatopila v čase, ko so bili ljudje močni in neustrašeni, ko je bilo vse življenje sicer divje, a polno velikih idej, ko je bilo pestrobavno, ko so goreli visoki plameni, zveneli meči in je tekla kri. Sčasoma pa se je njegov duh utrudil in sedanjost je trkala na njegovo okno ter ga budila iz sanj. Odprl je oči in videl blede, bolesterne izraze. Videl je na eni strani rafinirano kulturo, na drugi strani barbarstvo, nevednost, pravo živalsko stanje. Videl je pa tudi, da v tem času, ko je on živel preteklosti, je nastala nova doba in dala literaturi novo lice.

A bil je že sam »trudna duša« in je iskal samo že Boga. V stari skrinji je poiskal molitvenike svojih

prednikov, in ko se jih je našel, je skušal svojemu narodu vcepiti misli, ki jih je bil tamkaj nabral. Trudil se je z dogmami podpreti svoje nazorje o sedanjosti in o bodočnosti, ni pa videl, da so te dogme že trhlene in da je iz velikega umetnika postal filister.

»Rodbina Polaneških« je s tega stališča pisan roman. Priznati se mora, da je Stenkiewicz v tem delu ovekovečil celo galerijo tipov iz sočasnega meščanskega življenja poljskega naroda — a to je knjiga, ki jo utegne čitati z zanimanjem kaka mamica, ki tudi živi v idejah že davno minole dobe, ne pa sin ali hčer sedanjega časa. Tistega talenta, ki se razodeva v romanu »Quo vadis«, ni v »Rodbini Polaneških«; to ni tragedija, nego pripovedka, iz katere izhajajo slabotne, jetične konsekvence.

Stenkiewicz je katoličan iz prepričanja in se bori tudi v »Rodbini Polaneških« za katoličanstvo. Seveda, to njegovo katoličanstvo ni kdo ve kako veliko, globoko. To njegovo katoličanstvo je nekako čudno, nekako tako, kakor je liberalizem nekaterih cerkvenih ključarjev, nekak obupen poskus »zlimati« in »sfikati« že davno

na kose razbite Mojzsove table, nekako tak, kakor italijanskega romanišca Fogazzara, ki zaničuje podgane in farje, a ljubi vero in priča kuje od nje vao srečo.

V »Rodbini Polaneških« se tudi posebno karakteristično vidi, kako misli Stenkiewicz o žensstvu. Vsa njegova dela pričajo, da pozna žensko dušo prav natanko do najzadnjih kotičkov, ali vendar mu je prav po vzoru zastarelih pisateljev ženska vedno samo nekako »popolnilo moža«. Vsa njegova dekleta so amaconke, ki imajo vse ta cilj — omočiti se; vse herojstvo njegovih žensk ugasne v zakonski spalnici. Tajnih solz te ženske ne poznajo in prav nič niso podobne tistemu žensstvu, katero se imenuje »komplicirana rastlina, rase na vrtu tisočletne sužnosti«.

Prav o »Rodbini Polaneških« se lahko reče: Stenkiewicz kot pesnik je velikan, kot mislec je vse prej kot velikan. Mnogostranski je, kot le malokateri pisatelj, ustvaril je izborna dela različnega genra in vendar ni ustvaril svoje šole. Kot stilist je aristokrat in spominja na Flauberta, nima pa Flaubertovega kulturnega pomena, niti Flaubertove neustraš-

nosti. Stenkiewicz je obogatil poljsko literaturo z lepimi deli, ali literatura hoteli svojo pot in tisti, ki ji kažejo pot, niso iz šole Henrika Stenkiewicza.

Pismo iz Amerike.

Lujiza Souvan.

(Konec.)

Na večer se je pomirilo razjarjeno morje in tudi »vznemirjeni duhovi« sopotnikov. Vsi smo pričakovali mirne noči po tolikem naporu. In naš up ni bil zaman. Rumeni solnčni žarki so vdrli naslednjo jutro skozi mala okna v kabine in nas zvasbili na krov. Še je bilo morje razburjeno in valovito, ali strah na prejšnji dan nas je že tako navdajal, da bi najrajši nazivali morje najlepšo gladino sveta. To lepo vreme smo imeli potem skoraj ves čas potovanja. Lastavice in druge ptice smo videli poživati na valovih, nekatere so priletele k nam, da smo jih ogledovali in jih občudovali. — Kmalu pa so nas zapustile in sledile svojim tovarišicam.

Velika pridobitev za parnike je brezžični brzovaj Marconijev. Jako občutljivi aparat se nahaja v kajiti

na solnčnem krovu, kjer je tudi uradnik. Močne žice so napete ob ladi in se končujejo v vodi, ali pa se povzpnejo do najvišjega vrha jambora, kjer se dotikajo kovinskega droga trikotnikove oblike. Tako nam je sporočil na primer »Kromprinz Wilhelm« severonemškega Lloydja, ko je bil še 300 milj oddaljen in torej še popolnoma nevidljiv, o veliki bitki pri Mukdenu. To je bilo prvo poročilo, kar smo zapustili Gibraltar. Tudi »Umbria« Cunardske črte nam je poslala pozdrave in sporočila izgubo 30.000 Rusov pod poveljstvom Kuropatkinovim. Bojna poročila so bila za nas največje važnosti in dobivali smo jih jako redno. »Slavonija« je še mnogokrat pozdravila nemške, francoske in ameriške parnike. Vsa njih poročila pa je takoj napisal pisalni stroj in naznanila so bila razstavljena pod okvirom na stopnicah k promenadnemu krovu. Drugih parnikov nismo videli, edina »Umbria« se nam je približala na osem milj, tako, da smo jo videli na obzorju. Ker pa je legla noč, smo se pozdravili le z umetelnim ognjem. Za občevanje ladij med seboj in s suho zemljo je Marconijev aparat

da parlament tudi v pretečenem zasedanju ni prišel do rednega delovanja. Take parlamentarne razmere privedejo do posirovelosti političnih, socialnih, gospodarskih in нравstvenih odnosov. Take žalostne razmere bi se odpravile, ako postane parlament sposoben in voljan za delo. V ta namen je pa zopet treba doseči odkritosrčno sporazumljenje med avstrijskimi narodnostmi. Zato klub znova nujno poziva zastopnike vseh narodnosti, naj brez strahu in brez ozira na radikalne in Avstriji sovražne elemente, na podlagi pravičnosti in poštenosti negujejo primerno sporazumljenje, da se vsi državni vzdržujoči elementi združijo k skupnemu delu. Končno pozivlja klub vlado, naj pri predstojajoči trgovinski pogodbi z Nemčijo varuje koristi kmetijstva, posebno glede izvoza žravnice iz planinskih dežel.

Proti klerikalni šolski reformi na Niževavstrijskem.

Dunaj, 15. decembra. Danes je pripeljal predsednik dunajske trgovinske zbornice posl. Kink k naučnemu ministrstvu in ministrskemu predsedniku deputacijo centralne zveze avstrijskih industrijcev, industrijskega kluba, zveze avstrijskih industrijcev, zveze potovalnih trgovcev in dunajskega trgovskega društva. Deputacija je izročila ministrom spomenico ter še posebej poudarjala, kako narašča v obrtnih industrijskih in trgovskih krogih razburjenje proti klerikalni šolski reformi. To je menda prvič, da so ta strokovna društva skupno nastopila v čisto politični zadevi.

Dunaj, 15. decembra. Deželni odbor je sklenil predložiti dež. zboru načrt za ustanovitev novega učiteljskega na Dunaju.

Dogodki na Ogrskem.

Budapešta, 15. decembra. Posl. grof Andrássy je poudarjal v svoji izjavi, da v zbornici, kjer se je kršil hišni red, kjer se je zdrobilo pohištvo, kjer vladajo plamteče strasti, ni mogoče govoriti daljšega političnega govora. »To izjavljam z globoko žalostjo. Zavedam se velike odgovornosti, ki je v zvezi z vsako mojo besedo in z vsakim mojim dejanjem. Po daljšem notranjem boju sem se odločil za svoje postopanje. Zelo težko mi je in je zame zelo bolešno, da moram pretrgati zveze z vsemi tistimi, kojih politični program smatram tudi še dandanes za pravega, da se moram razstati s tistimi, o kojih pravil namerah in patriotizmu nisem nikoli dvomil in med katerimi so tudi moji prijatelji; toda to sem moral storiti; moja dolžnost in moja vest sta mi tako zapovedala. Ako bi tudi vedel, da ta korak naredi konec mojemu političnemu delovanju, ne mogel bi storiti drugače. Moje mnenje je, da se mora popravišnik spremeniti le s popolnim spoštovanjem prejšnjih določb. Svoje vedenje bomo vedno uravnavali po teh pravnih nazorih. Žalibog smo izgubili dosedanje zaupanje v predsednika in ministrskega predsednika. Iz tega pa še ne sledi, da se ne uklonimo ugledu istinito velike važnosti. Toda tudi največji prijatelji pričajo obupati, da bi se kdaj povzpeli do višine, da bi uspešno služili trgovskemu in svetovnemu prometu. V vseh važnejših pristaniščih in v obližju visokih svetlinikov (majakov) se nahajajo visoki drogovi brez vsakih posebnosti — Marconijeve postaje. Človek se privadi, da nehoti išče in stika za temi drogovi.

Predno končam, hočem omeniti še neke epizode na krovu »Slavonije«, ki me je jako razveselila. Pili smo v zalivskem toku. Bil je krasen večer. Svele zvezde in blede luna so razpisali svojo čarobno luč. Ozračje je bilo prijetno gorko, za kar krbi zalivski tok tudi pozimi. Bil je svečan trenutek, ko se človek zatopi v misli in spomine svoje duše. Točno, polglasno so donale pesmi ogrskih emigrantov k našim ušesom in polagoma potihnile. Tedaj pa zadoni iz krepkih moških grl: »Po jezeru bliz Triglava...« in »Ko dan se zaznava...« Presenečenje moje je bilo toliko, da mi je zastal glas. Kako bi zamogla biti mirna! Prevelik je bil nagib, ko sem slišala sredi velikega Oceana melodijo do-

predsednikovemu. Ali nam ugaja njegovo postopanje ali ne, njegovo zakonito oblast bomo vedno respektovali. Končno je izjavil, da je prepričan, naj zmagaja vladna stranka ali opozicija, trpela bo le dežela. Zato bo storil govornik vse, kar je v njegovih močeh, da se napravi pot mirnega razvoja. — Posl. Kossuth se je pridružil tem izjavam ter izjavil, da resolucija, s katero je bil sprejet usodni Danielov zakon 18. novembra, ni bila zakonita. — Tudi posl. grof Apponyi je govoril s stališča, da sklep dne 18. novembra ni bil pravilen, če zato, ker se je glasovalo šele ob 1/2 10., dasi je bila seja določena in postavna le do 9. ure. Izjavil je, da je proti takim nasilstvom treba mobilizovati ves narod. Vse tri govornike je spremljala opozicija z glasnimi klici in ploskanjem, posebno grofu Apponyiju so se prirejale viharne ovacije, da ministrski predsednik vsled tega ni mogel začeti govoriti. Ko je grof Tisza spregovoril prvo besedo, se je vihar podvojil; klicale so se mu psovke »morilec«, »atentator« itd. Posebno je razkačila opozicijo izjava ministrskega predsednika, da ima parlament dolžnost, tehnično obstrukcijo zatreti. Nepopisni vihar pa je zbudil klic iz vladne stranke, da bi bilo treba vsakega, ki zapusti svojo stranko v trenutku nevarnosti, z bičem izpokati iz parlamenta. Dvakrat se je morala seja prekiniti, toda vihar se ni hotel poleči, posebno odkar se je podpredsednik skliceval na novi popravišnik. Grof Julij Andrássy je šel k mizi ministrskega predsednika ter mu glasno zaklical v obraz: »Kar ti počenjaš, je hudodelstvo!« Grof Tisza pa se mu je glasno zasmeyal. — Ko so za predlog predsednika glede imunitetne zadeve posl. Lengyela glasovali tudi Hrvatje in Saksi, klicala je opozicija »živio«, »to je večina Saksov in Hrvatov!« Šele po tretjem prekinjenju se je med nezmernim hrupom završil ministrski predsednik svoj govor, razumel ga seveda ni razen zapisnikarjev nihče.

Budapešta, 15. decembra. Polložaj je pritiran do skrajno kritične točke. Vsakdo je uverjen, da je v tej zbornici vsako redno delovanje izključeno bodisi po novem ali starem pravilniku. Najbrže niti do konstituiranja zbornice ne pride. V liberalni stranki splošno žele, da se drž. zbor razpusti.

Budapešta, 15. decembra. Ministrski predsednik je sklical nocoj zapupno sejo liberalne stranke, v kateri je izjavil, da napravi jutri zadnji poskus za konstituiranje poslanske zbornice. Ako se mu to ne posreči, poskusil bo še dobiti indemnitetno za proračunski provizorij. Ako pa se tudi to ne dovoli, bo takoj državni zbor razpustil ter razpisal nove volitve.

Kriza v srbski skupščini.

Belgrad, 15. decembra. Skupščina je zavrgla predlog ministra zunanjih zadev, naj bi se tiskovni prestopki v bodoče ne kaznovali po te-

mačih pesmi. Skočila sem pokonci in stekla sem na promenadni krov in tako v obližju pevcev sem povzdignila še jaz svoj glas. Zadrženi pevci so za trenutke obstali, ker niso videli v temi nove pevke, potem pa so navdušeno povzdignili znova glasove. Tudi poslušalcev se je zbralo dokaj, ki so koncem jako odobraval naš »umetniški« koncert. Pozno v noč smo se podali v kabine in z odprtimi očmi sem sanjala o »Jezeru bliz Triglava«. — Motil bi se, kdor bi mislil, da krepki kmetje lažje prenašajo posledice viharnega morja, kot mi razvraženi meščanje. Zdravnik na krovu ima zmeraj dovolj dela v medkrovu. Tega so napadle revmatične boleti, onega nevrogične, tretji zopet trpi za vnetjem pljuč itd. Po viharju 15. oktobra sem prekinil izprehode na »Upper-deck« in šla pogledat »dolje« kako da se počutijo medkrovni potniki. Le malo ševilce jih je stalo, ograjenih v odeje in njih pogled je bil upravljalost. Bledega in bolehnega obraza so bili bolj podobni rekonvalescentom po težki bolezni, kot krepkim zdravim kmetom. Ker sem izgledala dokaj dobro, jih je to dražilo in pačili so se in

riji zakonitih dokazov, temuč po teoriji osebnega sodnikovnega prepričanja. Vkljub temu porazu pa minister ni stavil vprašanja ali mu skupščina še zaupa. — Ker sta odstopila oba podpredsednika, ki pripadata samostojni radikalni stranki, je tudi predsednik skupščine, ki je član zmerne radikalne stranke podal svojo demisijo.

Dogodki v Macedoniji.

Carigrad, 15. decembra. V pokrajini Sašun se je pojavila lakota. Nad 10.000 Armencev je brez strehe. Nastopila je občutna zima s snegom. Angleški konzul in neki ameriški misijonar delita v okraju podpore.

Carigrad, 15. decembra. Rusko poslanstvo je turški vladi oficijalno naznanilo, da je tudi iz Francije že prispele primerno število častnikov za pomnožitev častniškega oboja pri macedonskem orožništvu.

Ministrska kriza na Španskem.

Madrid, 15. decembra. Sestava novega ministrstva se je poverila predsedniku zbornice, generalu Azcarragi, kateremu je obljubil dosedanjí ministrski predsednik Maura svojo podporo, a prevzeti pa nikakor ni hotel več predsedstva.

Dopisi.

Iz Kamnika. Dne 11. t. m. je priredila tukajšnja čitalnica dramatično predstavo »Marijana«, igrokaz v petih dejanjih. »Marijana«, je ena najlepših, a tudi najboljših iger, kar se jih je zadnji čas, kolikor mi pomnimo, uprizorilo. Zahteva že premišljenih in rutiniranih igralcev. Nekatere vloge so izvanredno nsporne ter zamorejo izrpati vse duševne in telesne igralčeve sile. Navzlic temu pa se je igra popolnoma zadovoljno obnesla. V prvi vrsti gre zato seveda hvala režiserju gosp. J. Steletu, nato pa imejteljem glavnih vlog, gospodičnoma Tominčevi in Grčarjevi, gospodom Saksu, Logarju in Janežiču. Tudi ostali so se potrudili, kolikor je bilo v njihovi moči. K lepemu uspehu so pripomogle tudi nove dekoracije, katere je izdelal g. Maks Koželj. Pri predstavi je sodeloval skoraj brezplačno tudi tu kajšnji aalonski orkester, za kar mu najtoplejša zahvala. Nekaj pa se je zgodilo, kar moramo s posebnim zadovoljenjem beležiti. Dvorana je bila po dolgem času zopet enkrat — polna! Vendar še nismo tako na koncu, kakor smo mislili. Vspricho tako mnogobrojnega obiska pa je bil tudi materialen uspeh zadovoljiv. Želimosi še nadaljnjih tako lepih predstav. — Čitalnica priredi letos tudi »Silvestrov večer« v svojih prostorih z jako zanimivim sporedom, o katerem poročamo v kratkem času. — Občni zbor »Čitalnice« pa se vrši dne 6. januarja prihodnjega leta ob 2. uri popoldne v čitalniški dvorani. Tem potom že sedaj vabimo k obilni udeležbi. — Čitalniški knjižničar se pritožuje, da pogreša precejšno število knjig, ki so se tekom let izposodile, a se dosedaj ne vrnilo. Gospoda ne znani izposojevalci se uljudno prosijo, da blagovole izposojene knjige kmalu vrniti. — Kakor vidimo, za služi »Čitalnica« vspricho svojega pridenega delovanja naše popolno zaupanje in nepristransko priznanje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. decembra.

»Slovenčev« duhovniki

lažejo kadar usta odpro. Včeraj pišejo v škofovi cunji, da je dr. Tavčar iskal zveze z dr. Mravlagom. Ti duhovniki vedo prav natančno, da je to laž. Prav natančno vedo, da ni dr. Tavčar nikdar iskal nobene zveze z dr. Mravlagom. Prav zatančno vedo, da je dr. Mravlag nekega dne prišel do dr. Tavčarja vprašat ga za mnenje glede klerikalnih konsumov in da je dr. Tavčar tega dr. Mravlaga ven vrzel. Vse to vedo ti duhovniki, pa vendar lažejo, da je dr. Tavčar iskal zveze z dr. Mravlagom.

— **Nemški Izrael** je od »N. Fr. Presse« pa do celjske »Deutsche Wacht« ves iz sebe samega veselja, da je »Slovenec« poskušil moralno ubiti moža, ki je danes najbolj agilni agitator v teharski občini in ki žrtvuje čas in denar, da bi pri prihodnjih volitvah v tej občini zmagali Slovenci. Včeraj zvečer je bila v Hausbaumovi kavarni v Celju velika nemškutarska družba. Čitalo se je »Slovenec« in ko so nemškutarji videli, kako velikansko uslugo jim je storil »Slovenec«, so navdušeno trkali in vpili: »Heil »Slovenec«, Heil das deutsche Tüchern«.

— **Štajerski deželni zbor** se skliče zadnje dni t. m. h kratkemu zasedanju, da bi se parlamentarno dognal proračun. Iz deželnega odbora se pri tej priliki zagotavlja, da se ne vrše s te strani nikaka pogajanja s Slovenci. Ako pa si namestnik v tem pogledu kaj prizadeva je to le vladna akcija, s katero baje nima deželnozbornska večina ničesar opraviti.

— **Ljudsko sodbo nad slovensko obstrukcijo** v Gradcu grozi prirediti jutri v Mariboru klavirno propadli kandidat Francelj Girstmayr. Na shod pride poleg nemškega barabstva seveda le nekaj naročenih »Štajerčevih« pristavev. In taki ljudje naj bi izrekli »ljudsko sodbo«!? Francelj si je za rehabilitiranje izbral slabo pot.

— **Taxi mariborski mest očetje.** Zloglasni Taxi, bivši okraglar v Brežicah in sedaj uradni vodja mariborskega magistrata, je končno padel v nemilost pri lastni kliki. Tako je pisal nedavno list »Marburger Nachrichten«: »Dan obračuna bo že prišel, ko bo uradni predstojnik zginil s svojega mesta, sedaj ima občinski svet še strah pred senčnimi razkritji uradnega predstojnika, tako, da si ne upa predlagati njegovega odstavljenja, ker uradni predstojnik najbrž neka je, kar bi obd. svet kompromitovalo.« Zaradi tega je v zadnji seji mariborskega občinskega sveta občinski svet. Haviček predlagal, naj se zadeva strogo preišče, in ako ne pokaže pozitivnega uspeha, naj se izroči državnemu pravdnistvu. Takoj se je oglasil proti temu dr. Lorber, čeč, da se senčnih razkritij ni treba bati, zato naj se preide preko zadeve na dnevni red. Obd. svet. Kreiner (soc. demokrat) pa se s takim izgovorom ni hotel zadovoljiti ter je izjavil, da mariborsko prebivalstvo nima zaupanja v tega moža. Taxova zadeva je mnogo važnejša kakor pa gonja proti slovenskim napisom pri trgovinah. Sklenilo se je, da se zadeva preišče (toda kako!?).

— **Nemci v Brežicah** bi radi imeli svoj nemški dom, a ker sami nočejo zanj nič dati, so šli po svetu »fehtati«. Zdaj kroži po nemških listih poziv za darove za zgradbo nemškega doma v Brežicah. Podpisali so ga različni štajerski nemški in nemškutarski politiki, potem pruski profesor Feliks Dahn in uradnik v nemškem ministrstvu zunanjih del Wildenbruch. Kaj spadata Brežice tudi že v delokrog ministrstva zunanjih del nemškega cesarstva?

— **Lope razmera** vladajo pri deželnem sodišču v Celovcu. Dne 9. t. m. je prišel neki gospod

na sodnijo, da bo zaslišan kot prič. Hotel je slovenski izpovedati, a sodnik mu je to zabranil, kričaje nanj, kakor na kakega hlapca: »Vi ste se ušli, torej znate nemški; drugače vas ne pustim prištati.« Pri razmerah, ki vladajo danes v avstrijski justici je temu uradniku zagotovljeno hitro in dobro avanziranje.

— **Značilno.** »Triester Ztg.« je vladni list. Prav zaradi tega vzbuja zanimanje dejstvo, da je ta vladni list priobčil na prvem mestu članek, v katerem dokazuje, da je tržaški mestni štatut zastarel in neprimeren, ter priporoča, naj se oktroira nov štatut, ker ga Trst sicer nikdar ne dobi. Da so že vladni krogi tega mnenja, je gotovo jako značilno.

— **Reportaor slovenskega gledališča.** Danes zvečer predstavlja se prvič na slovenskem odru Jaroslava Kvapila znamenita dramatična pravljica »Princezna v Pampeliški«. — V nedeljo, dne 18. t. m. ste dve predstavi. Popoldne ob 3. uri je ljudska predstava ob znanih cenah »Legijonarji« narodna igra s petjem, spisal Fr. Govekar, ugalsbil Viktor Parma. Pri tej popoldanski predstavi sodeluje slavna ljubljanska duštevna godba. — V nedeljo zvečer vprizori se pa v petiš priljubljena Millöckerjeva opereta »Dijak prosi k«, ki je dosedaj že štirikrat napolnila gledališče do zadnjega prostora. — Ker je g. Ouřednik hudo prehlajen, se mora Čajkovskega opera »Onegin« za sedaj odstaviti z repertoarja ter se ponovi šele po novem letu. Za prihodnjo operno noviteto se študira znamenita opera francoskega skladatelja Ambroisa Thomasa: »Mignon«.

— **Nadina Slavjanska** s svojo rusko umetniško pevsko družino prispe v ponedeljek, dne 19. t. m. popoldne v Ljubljano ter bode, kakor že naznanjeno, priredila v tukajšnjem deželnem gledališču dve predstavi in sicer v torek, dne 20. t. m. in v četrtek, dne 22. t. m. Predstavi vršite se glede na velike stroške tega gostovanja, s izven abonementa ter naj p. n. abonente blagovolijo v Šešarkovi trafiki prijaviti, ali naj se jim njihovi sedeži rezervirajo. Istotako prosijo se slavno obdinstvo z dežele, da pravčasno naroči sedeže ter izrečno prijavijo, za katero od obeh predstav naj se sedeži prihranijo. Prva predstava je na »para«, druga pa na »nepara«, kar velja osobito za prasetnike lož, ki seveda svoje lože obdržijo tudi za ti predstavi. — Družba, ki obstoji iz 40 oseb, je sedaj dovršila umetniško potovanje po Bosni in Dalmaciji ter prihaja iz Rusije preko Bolgarske in Srbije. Povsodi je imela sijajne uspehe ter žela vsestransko priznanji. Že kostumi in rekviziti sami na sebi so vredni, da si jih ogleda; vsi so po historičnih vzorih izdelani v prvih moskovskih atelijerjih.

— **Umrla** je včeraj v Mengšu v visoki starosti 80 let mati ljubljanskega župana g. Ivana Hribarja. Naše iskreno sožalje!

— **V Ljubljani** je umrl gosp. Edvard Klemenčič, trgovski pomočnik. — V Dobropoljah pa je umrl gosp. Fran Berdvas ml., posestnik in trgovec, v starosti 28 let.

— **Na južnem kolodvoru** je, kakor smo že poročali, dne 13. t. m. ponesrečil železniški uslužbenec Ivan Likovič. Na kolodvoru se neareče tako pogostoma ponavljajo, da so ljudje po pravici vznemirjeni. Notorična rešnica je, da je pretirana štedljivost, ki jo zahteva in zaukaže osrednje vodstvo na Dunaju, glavni vzrok množestvilnim nesrečam, ki se primerjajo na vseh progah južne železnice. Ta pretirana štedljivost se spozna tudi pri razsvetljavi. Zadnjič se je kritikovala slaba razsvetljava ceste na južni kolodvor. A tudi na kolodvoru samem ni nič bolje. Ko odidejo osebni vlaki, ugasnejo večino luči, ki razsvetljujejo peron. To velja posebno za čas od 10. pa tja do 11. uro ponoči, tedaj za čas, v katerem se je pripetila omenjena nesreča. Torej: na peronu privite luči, na progah pa se premikajo dolge vrste vozov, se sestavljajo tovorni vlaki zdaj na tej, zdaj na oni progi, vmes pa tekajo pripnjeni in drugi uslužbeni ter opravljajo svoje delo — vedno v smrtni nevarnosti, vedno v strahu, da so

privali iz teme kak voz in jih za-
saši ter ugonobi. Zadnji poneorede-
nec Ivan Likovič ni opazil prihoda
vlak z državnega kolodvora. Vlak
je prišel z zadnjim vozom naprej na
postajo, ni imel pravilno nastavljenih
ljudi, vsled teme pa Likovič ni mo-
gel razločiti, da je to vlak. Likovič
je takorekoč žrtve teme. S tem ni-
kakor ne mislimo valiti kako krivdo
na ljubljansko vodstvo južne želez-
nice. To vodstvo izvršuje samo to,
kar mu je ukazano, to vodstvo mora
delati tako, kakor hoče dunajsko
razmateljstvo. Ali to dunajsko razma-
teljstvo, ki sili uradništvo, da ne
sme vsega tako urediti, kakor bi samo
hotelo, se mora enkrat dobro prijeti.
Zaradi skopuštva dunajskih Židov je
prišlo že preveč ljudi v nesrečo.
Ljubljansko uradništvo tudi pri naj-
bolji volji ne more ničesar storiti,
ali druge oblasti so tu, ki bi lahko
pomagale in tem veljajo naše da-
našnje vrstice.

— **Knjige „Matice Hrvat-
ske“ za leto 1904.** so došle ljub-
ljanskemu poverjenstvu in se razpo-
siljajo te dni. Novi člani jih morejo
še dobiti. Z novim letom 1905 začne
»Matice Hrvatske« razen drugih knjig
izdajati mesečno revijo »Vienac«
(vsak mesec na 4 polah). To revijo
dobé vsi »Matični« člani zajedno z
ostalimi knjigami o priliki ekpedi-
cije konec leta. Ako bi kdo izmed
»Matičnih« članov želel, da se mu
»Vienac« pošilja vsak mesec posebe,
naj blagovoli to sam prijaviti »Mat-
ice Hrvatske« v Zagrebu in naj a)
utemeljitelj pošlje eno krono za
poštaro, b) letni član pa članarino
6 K naprej in vrhu tega 1 K pošta-
rine. Kdor tega ne stori, prejme za
»Matično članarino 6 K vs »Vienac«
broširan zajedno z drugimi knjigami
o priliki razpisne knjige konec leta.
Članarino sprejemata ljubljanski Ma-
tični poverjenik župnik Ivan Vr-
hovnik in njegov pooblaščenec
argovec in knjigovez Ivan Bonač.

— **Silvestrov večer** priredi
pevsko društvo »Slavec« dne 31. de-
cembra t. l. v dvorani Puntigamske
pivnice z jako zanimivim in zabav-
nim sporedom. — Nadalje bode
»Slavčeva maskarada« dne 12.
februarja, »zaključni venček«
plesnih vaj pa 5. marca p. l.

— **Ljubljansko presto-
voljno gasilno in rešilno
društvo** priredi na sv. Štefana dan
dne 26. t. m. v »Mestnem domu«
svojo običajno božičnico.

— **Deželna vinska klet v
Ljubljani.** Ker je deželna vlada
ugodila rekurzu glede priredbe jav-
nih vinarih pokušenj v deželni vin-
ski kleti pod kavarno »Evropa«, bo
prihodnja javna vinska pokušnja jutri,
v soboto, od 7.—10. ure zvečer. Ra-
zen različnih dolenskih in vipavskih
namiznih vin, bodo razstavljena tudi
finejša vina, in sicer rizling, burgun-
dec, pinola, zelen, karmenet i. dr.

— **Odlikovanje.** Gosp. Franjo
Golob, mesarski mojster in preka-
jevalec mesa v Šiški, je bil na letošnji
mednarodni razstavi v Parizu za raz-
stavljeno prekajeno meso in kranjske
klobase odlikovan z veliko zlato ko-
lajno, z diplomom in zaslusnim križcem,
kar bode razstavljeno v izložbenem
oknu njegove prodajalnice v Prešer-
novih ulicah št. 5.

— **Sadna razstava v Ra-
dovljici.** Te dni je odbor sadne
razstave v Radovljici prišel z razpo-
šiljanjem odlikovanj, kakor in ka-
ršne je določila presojevalna komi-
sija razstave.

— **Kranjske sadje na med-
narodni razstavi v Düssel-
dorfu ob Reni.** V včerajšnji, pod
tem naslovom priobitni notici, se je
vrnila tiskovna pomota pri navedbi
težje posameznih sadov. Glasiti se
mora, da so posamezne hrške tehtale
po 50—90 klg, ali 500—900 gramov,
dočim so imeli posamezni grozdi fa-
katično po 3—7½ kilogramov.

— **Četudi teče kri . . .**
Iz Morav se nam piše: Pri nas se
prav pridno pripravljamo na prihod
Gospodov. Duhovniki in njihova — ne-
določna družba s svetinjami predstavl-
ljajo v kaplaniji Marijo in izvajajo
Moravčane. Dne 8. t. m. po popoldan-
ski službi božji vabilo je potrkovanje
zvonov — nedolžne Marijine otročice
v kaplanijski teater, ob poluščeti uri
zvečer je glas zvonov zopet naznanjal,
da je predstava minila. — Fantje so
bili ogorčeni ter prepevali, četudi v —
adventnem času — po vasi fantovske
pesmi. Na farško izzivanje odgovarjali
so naši fantje s petjem! In prav so
imeli. Kaplanije niso zidali sami kleri-
kali in tudi zvonov niso kupili sami
farovski podrepani in tudi ne pritepeni
oznanjevalci sovraštva. Slavnoznani
kaplan Škerjanec, kateri sicer ni sov-
ražnik nežnega spola, vzbudil je v
fantih ljubosumnost. — V nedeljo so
naši katoliški »komedijantari« zopet
»špilali« Marijo. Fantje so tudi o tej
priliki pokazali svojo nevoljo ter so
zopet prepevali po Moravčab. Moravski
župan, lastnik »lajerkostna« in mežnar
žalostnega spomina, »Stimvich« Tomaž

sta pričela zmerjati naše fante s pra-
šiči, iz lepo obzidanega tehtanovega
vrta pričeli so leteti kamni. Ob, kato-
liška izobrazba! Župan Nace, kateri je
s svojimi posvskami mir delal, pripeljal
je orožnika, češ, da bi ta skrbel za
red. Pač žalostni časi! Kajpada, go-
spod dekan! Hujkanje ne obrodi
nikdar dobrega sadu! Peta božja za-
poved se mora odsedaj naprej glasiti
»ubijaj!« Saj je dekan Bizjan s štirimi
obrabi rekel: »Dva sta še v Moravčab,
katera še moramo premagati, če tudi
teče kri!« Tako pripovedujejo tehtantovi
privrženci. Ta tehtant je res pravi
duhovniški svetnik! Kajpada, dragi
bralci?

— **Pošta na Savi.** Tagovin-
sko ministrstvo je odredilo ustano-
vitev pošte na Savi pri Jeseniah.

— **Blagoslovljenje novega
glavnega altolja v maribor-
ski frančiškanski cerkvi,** ki
se je vršilo dne 7. t. m., je res zna-
čilno za narodno mišljenje gospoda
škofa. Znano mu vendar mora
biti, da so darovali denar za ta altar
skoro samo in edino le slovenski
ljudje, vendar je pri blagoslovljenju
najprej nemški in potem šele slo-
venski pridigoval. Mariborski Nemoi
gotovo niso podarili niti krajcarja za
»windische Kirche«, kakor jo imenu-
jejo, ker preje dajo za »Südmark«
ali pa za njih luteranski hram. Ra-
dovedni smo, komu na ljubo je pre-
zrl slovenske darovalce?

— **Učiteljsko mesto v Šo-
štanj.** V prijaznem trgu Šoštanj
je razpisano definitivno učiteljsko
mesto na tamošnji šestrazrednici do
28. decembra t. l. Šola je v II. pla-
čilnem razredu.

— **Cerkvenega tatu** so pri-
jeli v mariborski prestolni cerkvi, ko
je ravno izpraznjeval razbite pušice.
Tat je 17letni Fran Klemenčič iz Lju-
tomera.

— **Nevarno obolel** je dolgo-
letni podpredsednik in blaginjak
družbe sv. Mohorja gosp. Simon
Janežič v Celovcu.

— **Volitev v Trstu.** Včeraj
je bil v Trstu v I. volilnem razredu
izvoljen državnim poslancem Ivan
Scaramanga vitez Altomonte.

— **Smrt stoletne žene.** V
tržaški bolnišnici je umrla neka Ma-
ria Doratti, rojena Tržačanka, stara
100 let in 3 mesece. Starica je bila
do zadnjega časa krepka in duševno
tako brihtna, da si je z zvijačo pri-
berala potrebna sredstva, obtajoč
podpornikom in podpornicam, da jim
bo v oporoki zapustila svoji dve hiši,
ki jih seveda nikoli ni imela.

— **Zastoj** se je sinoči z vlak-
om iz Sežane v Ljubljano pripeljal
mizarski pomočnik Ivan Wilfing, ro-
dom iz Grada. Wilfing se je do Se-
žane pripeljal z voznim listkom, ka-
terege bi bil moral dati potrditi, ako
se bi hotel peljati dalje, česar pa ni
storil. Bil je aretovan in izročen so-
dišču.

— **Stroj je skočil s tira**
danes ponoči na južnem kolodvoru.
Nesreča se ni nobena pripetila, po-
škodovana sta se le dva voza in so
kolesa močno zagazila v zemljo.

— **Tatvini.** Perici Mariji Jeri-
novi je bilo v Metelkovih ulicah št. 27
izpodstrepa po dosedaj neznanem
tatu pokradenega več perila. — Od-
gonskemu sprevedniku gosp. Jožefu
Altmanu je bila ukradena iz sobe
srebrna ženska ura s tanko verižico.
Tat je dosedaj neznan.

— **Pograha** se že dva dni 11-
letni šolski učenec Jožef Juvan. De-
ček ima štiflete, rjav suknjič in črn
klobuk.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj
se je odpeljalo z južnega kolodvora
v Ameriko 10 Slovencev, nazaj pa
je prišlo 5 Slovencev. — Iz Hrvašice
je prišlo 45 Hrvatov, iz Westfalskega
pa 25. — Na Jesenice je šlo 30 Hra-
vatov, na Dunaj pa 10 Kočevarjev.
— Predvčerajšnjim je prišlo iz Ame-
rike 10, iz Heba pa 32 Hrvatov.

— **Izgubljene in najdene
reči.** Višji reapijant gosp. Ignacij
Lužar je našel nekaj denarja. — G.
L. Š. je izgubil briljant, vreden 300
kron. — G. Matilda M. je izgubila
zlat za 20 K. — G. E. Šeh. je izgubil
zlat poročni prstan s črkama C. E.
1872. in I. K. 13/7. 1904. — Ana Re-
beršakova je našla srebrno moško
verižico.

— **Francoske družbe br-
zoparnik „La Lorraine“** je
3. decembra iz Havra odplul in dne
10. decembra srečno v New York do-
pel. Vozil je 7 dni 3 ur. Zastop-
potovalna pisarna Ed Smarda v
Ljubljani.

— **Ljubljanske društvene
godbe** koncert se vrši jutri zvečer
v »Narodni kavarni«, Gosposke ulice.
Začetek ob 9. uri. Vstopnina prosta.

— **Tedenski izkaz o zdrav-
stvenem stanju** mestne občine ljub-
ljanske od 4 do 10. decembra 1904.
Stavilo novorojencev 16 (==22.1%)
mrtvojenec 1, umrlih 20 (==27.7%)
med njimi jih je umrlo za jetiko 2,
za vnetjem sopilnih organov 3, za
različnimi boleznimi 15. Med njimi

je bilo tujcev 7 (==35.0%), iz zavo-
dov 9 (==45.0%). Za infekcijskimi
boleznimi so oboleli, in sicer za
škerlatico 1, za tifusom 2, za vrtico
6 za ušesom 1 oseba.

— **Hrvatske novice.** —
70letnica glasbenika prof. Ku-
hača se je proslavila včeraj zelo slo-
vesno v zagrebškem glasbenem zavodu.
Hvaležni narod mu pokloni tudi krasno
daro, za katero je dosedaj že nabra-
nih okoli 6000 K.

— **Najnovejša novice.** —
Poštini in brzojavni ravnatelj
za Moravsko in Šlezijo je po-
stal Nemes dvorni svetnik dr. Reuss.

— **Grški parlament** si je iz-
volil za predsednika Bonifidesa.
— **Hči predsednika Roose-
velta** se je baje zaročila z vojvodo
Schoonen, najstarejšim sinom šved-
skega prestolonaslednika.

— **»Ostdeutsche Rund-
schau«, bivši Wolfv list,** je začel
zopet izhajati pod imenom »Neues
deutsches Tagblatt«.

— **List »Reichswehr«** je
prenehal izhajati. Naročniki dobe
»Fremdenblatt«.

— **Pogodba za razsojevalno
sodišče** se je podpisala med Zedi-
njenimi državami in Italijo.

— **Politehniko** v Varšavi
so zaprli, ker so slušatelji baje de-
monstrirali za morila ministra Ple-
veja. Politehniko so zasedli kozaki in
orožniki.

— **Štrajk v šoli.** V Doubravi
pri Opavi je katehet na petrazredni
deški ljudski šoli poučeval verouk
le v poljščini, dasi se v šoli uči tudi
češko in nemško. Starši 313 čeških
otrok so vsled tega sklenili, da svojih
otrok ne pošljejo v šolo, dokler se ne
bo poučeval verouk v češčini.

— **Zemski ostanki Ráko-
czyja in tovarišev.** Tajnik
skupnega finančnega ministrstva pl.
Thallosy se mudi že dalje časa v
Carigradu, da uredi vse potrebno za
slovesno prepeljanje ostankov Ráko-
czyja in drugih revolucijskih madjar-
skih plemenitih v domovino. Slo-
vesno prepeljanje pa bo šele prihod-
njo spomlad. Kosti Ferencza Ráko-
czyja II. počivajo v cerkvi lazaretov
v Galati v posebni grobnici, skrbno
spravljene v škrinji iz cedrovine.
Zraven te je posebna škrinjica z
glavo njegove matere, Jelene Zrin-
ske. Nadalje so v isti cerkvi shra-
njene tudi kosti Rákoczyjevega sina
Jozsefa in soproge grofa Beresenyja,
rojene grofice Csaky. Na grškem
pokopališču v Rodostu počivajo grof
Nikolaj Beresenyi, grof Antal
Esztterhazy in Nk. Sibrik; na
armenskem pokopališču v Ismidu so
kosti Imre Tóčköllyja. Vse te tri
cerkvene občine so že dale privo-
ljenje, da se ostanki odpeljejo; pri-
dakuje se le še sultanov irade v
tem oziru, ki seveda brez zadržka
izide.

— **Presrečen mož** v smislu
tistih, ki hrepene po svetlinjah in
križih, je vsekakor Rajmund Zru-
nek, stari komorni sluga našega ce-
sarja. Zrunekovi zakladi morajo biti
neizmerni. Ena sama številka uradne
»Wiener Zeitung« nam nanja nasled-
nja odlikovanja, ki jih je Zrunek do-
bil zadnji čas: carski ruski red sv.
Stanislava III. razreda, pruski krons-
ki red IV. razreda, viteški križ ita-
lijanskega kronskega reda, cesarski
persijski solnični in levov red V. raz-
reda, viteški križ II. razreda kralje-
vega saksonskega Albrehtovega reda,
viteški križ kraljevega rumunskega
kronskega reda, častni znak kralje-
vega švedskega Vaxovega reda, kra-
ljeva vittenberška zlata kolajna za
zasluge, kraljeva rumunska zlata ko-
lajna za zasluge s krono in kraljeva
arabska zlata kolajna za zasluge s
krono. Koliko bi plačal za te redove
marsikateri bankir!

— **Oče in sin.** Naslednja res-
nična dogodka je iz »moralne« nem-
ške države. Najbogatejši in najmo-
gočnejši veleindustrijec ob Reni,
August Thyssen, ni bil zadovoljen z
življenjem svojega sina, ki se ni
vdal očetovim predpisom. Vsled tega
ga je oče sklenil spraviti v norišnico.
Ko je nekega dne šel sin v uniformi
svojega gardnega konjeniškega polka
službeno do kraljevega poveljstva ča-
kali so ga pred hišo sluga nekega
zdravnika za umobolne, da ga zve-
zanega odpeljejo v zdravniško no-
rišnico, iz katere bi se ne bil več
vrnil. Mladi častnik pa je zvedel za
očetovo past, zbežal pri zadnjih vrati-
h iz poslopja ter šel naravnost k
drugemu zdravniku za umobolne, ki
je po 14dnevnom opazovanju izjavil,
da je sin duševno popolnoma zdrav.
Sedaj toži sin očeta zaradi razja-
ljenja časti, oče pa zahteva, da s-
dišče čisti izključno od dedščine.

— **Nenavadni poklici na An-
gleškem.** Da ima tudi berač svo-
jega služabnika, je le na Angleškem
mogoče. Tako je pri londonskem so-
dišču te dni tožil sluga svojega go-
spodarja za tedensko plačo 40 mark,
češ, da ga je neopravičeno odpustil.

Izkazalo se je, da je gospodar, ki pla-
čujo 40 mark tedenske plače svojemu
služabniku, navaden berač kruljavih
rok. Sluga je moral berača oblačiti,
sladiti, vsak dan obriti ter mu trikrat
na dan osnažiti s krtačico zobe. —
Še bolj čuden poklic je tistih ljudi,
ki se bavijo s tem, da odgrizujejo
mladim psom repe, da postanejo mo-
derni foksterirji. Na Angleškem je
namreč praznovanje, da se rep psa
na koncu ne zaraste več z dlako, ako
se mu odreže; tudi več dobrih last-
nosti izgubi pes v tem služaju. Zaradi
tega se mora rep odgrizniti. Ta posel
se dobro plačuje, seveda je treba
imeti dobre zobe in še boljše — že-
lodec. — Nadalje so ljudje, ki tržijo
s starimi lesenimi nogami, steklenimi
očmi in podobnim blagom. Ako umrje
kje tak revež, gre špekulant k nje-
govim sorodnikom ter dobi nogo ali
oko za malo ceno, katere stvari po-
tem dalje proda. — Neki črevljav
v najuglednejšem delu Londona ima
uslužbenca, ki ves dan drugega ne
dela, kakor da hodi obut v prodane
črevlje, da jih razhodi za ljudi, ki
imajo občutljive noge. Na dan razhodi
po 12 parov novih črevljev.

— **Pošten duhovnik.** Pater
Schell, ki je živel med Indijanci na
Winnebago rezervaciji ter sedaj od-
šel v Washington, da osebno izroči
svojo pritožbo predsedniku Roose-
veltu, ker so ga odslavili iz službe,
se je izrazil naslednje: »Skandal je,
da so proti meni nastopili katoliški
duhovniki, škofje in nadškofje, ker
sem 1100 ubogih Indijancev branil
izsesavanja in izkoriščanja. Že leta sem
so okradli in oropali Indijance za vse,
in ker je med temi lopovi nekoliko
katolikov, se višja duhovščina pote-
guje zanje. Jaz lahko dokažem, da je
neki nadškof obdržal za sebe denar,
ki je bil nabran za Indijance in si-
rote. Že 20 let sem so Indijanci oro-
pani in okradeni, poleg se jih pa še
demoralizuje z žganjem.« To je jako
odkritosrdna beseda in veseli nas, da
jo je izustil katoliški duhovnik. Ali
resnici na ljubo moramo povedati, da
pomagala bode malo ali pa nič, ker
je višja duhovščina, ki je skozninski
kapitalističnega mišljenja, še vedno
našla sredstva, da je poštenim in
pravoslavnim duhovnikom zamašila
usta, naobratno pa marsikateremu
zanikrnemu farju podelila najboljšo
službo.

— **Kraljevo napitnine.** Por-
tugalski kralj Carlos, ki je ravnokar
zapustil Angleško, kjer je preživel
14 dni na lovu in pri zabavah, je do-
segel glede podarjenih napitnin vr-
hunec pri sicer v tem oziru razva-
jenih Angležih. Kralj ni bil gost samo
angleške kraljeve rodbine, temuč tudi
pri rasnih aristokrati, ki imajo pov-
sod po Angleškem zelo veliko usluž-
benec. Kralj seveda ni nobenega
prezrl, temuč je podaril vsakemu po
100 do 1000 K. Detektivom, ki so
pasili na njegovo varnost na lovu, je
podaril 10000 K, ravno toliko sveto
je dobil tudi zdravnik, ki ga je 14
dni povsod spremljal. Nadalje pridejo
lovski spremljevalci, gozdarji, čuvaji
itd., katerih vsak je dobil ali lepo
darilo v denarju ali pa v draguljih
itd. Skupno je kralj Carlos pustil na
Angleškem na napitninah četrto mi-
ljona kron.

— **Aleksander Nikolajevič
Pipin.** V Petrogradu je te dni pre-
minul slovesni ruski zgodovinar li-
terature Aleksander Pipin. Rojen je
bil v Saratovu leta 1833. V začetku
je učil na petrogradskem vseučilišču,
pozneje pa se je posvetil izključno
le literaturi. Njegovo glavno delo je
zgodovina slovenske literature, ki je
prevedena skoraj v vse evropske
jezike, nadalje »Duševno gibanje na
Rusnem v prvi polovici 19. stoletja«,
»Ruska družba za časa Aleksandra I.«,
»Zgodovina ruske literature« itd. Od
leta 1897. je bil Pipin član akade-
mije. Izvoljen je bil v akademijo
sicer že leta 1871., toda vlada izvo-
litve ni potrdila. Zadnji čas je ure-
jeval Pipin dela carice Katarine II.

— **Hvaležen naročnik.** Ured-
nik krajevnega lističa v turingškem
mestecu Tennstedt je bil pred leti
zaradi razžaljenja superintendenta
obsojen v denarno kazen. Nedavno
je umrl v Tennstedtu premočen
kmet, in v njegovi oporoki se je
našla določba: »Uredniku M., ki je
vedno bil tako vztrajno vdan svoji
stranki, je izplačati iz moje zapuščine
110 mark v povrnitev sodnih stro-
škov, ki mu jih je povzročila tožba
superintendenta«.

— **Draga knjiga.** Pretečeno
soboto so se v Londonu prodajale
na dražbi dragocene knjige. Največje
presenečenje je zbudila knjiga »Pal-
morun codex«, ki je bila tiskana s
prvimi iznajdenimi črkami leta 1459.
Knjiga obsega 136 pergamentnih
listov z velikimi barvašami začeti-
nimi črkami. Knjigo je našel neki
Berger v knjižnici grofa Westerholt-
Gysenburg na njegovem gradu Freien-
thurn pri Celovcu. Kupil je knjigo
neki Bser v Frankobrodu za 96.000 K.

* **O živem zanimanju nad-
vojvoda Francisa Ferdinanda za izvoz
naših domačih izdelkov na njega
svetovnem potovanju kaže mesto iz
njegovega dnevnika, ki ga priobdu-
jemo brez strahu, da bi zagrešili in-
diakreijo. Na strani 539 se bere:**
»Port Kennedy, 7. maja 1898. —
Mrzlemu mestu pločevine in njega
čudnim stanovanjem smo kmalu obr-
nili hrst in hiteli na krov, kamor
sem povabil rezidenta na obed. Pri
obedu sem namenoma priskrbel
enemu naših domačih predmetov
novo razpečavalice; rezident je bil
namreč tako vnet za našo domačo
griehublsko vodo, da je zagotavljal,
da si nemudoma naroči za lastno
rabo poslatev te izvrstne slatine.

Telefonska in brzojavna poročila.

Budapešta 16. decembra.
Tudi danes je bilo v poslanski
zbornici mnogo hrupa, in sicer
je danes vladna stranka posne-
mala opozicijo in tudi na vso
moč razgrajala. V svrhu, da se
prepreči kakor včeraj tako
tudi danes konstituiranje
zbornice, se je oglasila cela vr-
sta govornikov, »k dnevnemu redu«.
Rakowszky je izjavil, da nje-
gova stranka ne pripoznava no-
vega pravilnika in se ne bo po
njem ravnala. Napadal je Tiszo
tako, da je ta jezno ob mizo
udaril. Zdaj je vsa opozicija sko-
čila na noge in kričaje zahtevala,
naj predsednik Tiszo pokliče k
redu. Rakowszky je končal z izjavo,
da je Perczel že odložil predsed-
stvo in ko je enkrat padel plašč,
mora pasti tudi vojvoda. Pri tej
izjavi je opozicija burno vpila:
»Aboug Tisza!« Med silnim hrupom
je Rakowszkemu odgovarjal
Tisza. Potem je dobil besedo
Kossuth, ki je izjavil, da nje-
gova stranka ne pripozna novega
pravilnika in da se sploh s se-
danjo vlado ne spušča v nikaka
pogajanja. Končno bi moral govoriti
nekdanji minist. preds. Banffy.
Ko je vstal, ga je opozicija po-
zdravila z eljen klici, vladna stranka
pa je viharo demonstrirala proti
Banffyju in mu branila govoriti.
Divjanje je bilo toliko, da se je
moral seja pretrgati. Ob pol
12, ko se je seja zopet začela,
so se škandali ponovili. Vladna
stranka je proti Banffyju razsajala,
opozicija pa ga je branila. Banffy
je govoril med silnim hrupom.
Napadal je Tiszo in mu očital, da
je prelomil ustavo. Vladna stranka
mu je očitala, da je on hotel
sploh odpraviti ogrsko ustavo. Za
njim je govoril Evgen grof Zichy,
potem se je seja odgodila.

Budimpešta 16. decembra.
V vladnih krogih se govori, da
pojde Tisza danes na Dunaj po-
ročat cesarju o dogodkih v ogr-
skem parlamentu in da se v po-
nedeljek razglasi razpust
poslanske zbornice.

Rusko-japonska vojna.

Petrograd 16. decembra. Ru-
sko časopisje nadaljuje z vso od-
ločnostjo agitacijo, naj se pošlje
še tretje brodovje v Azijo.

London 16. decembra. V se-
verni Koreji zbrana ruska ar-
mada se je začela pomikati
proti jugu.

London 16. decembra. »Stan-
dard« poroča, da iz PortArturja
tudi ruska vlada ni dobila nobe-
nega direktnega obvestila več, čd-
kar je uničena portarturska brez-
žična brzojavna postaja.

Da se odstrani tekoče zama-
zanje, okrepil železec in pospeši pre-
bavljanje, — priporočajo znameniti
profesorji medicine železno
tinkturo lekarnarja Piccollija
v Ljubljani na Dunjski cesti.
3—24 Zunanja naročila po povzetju 1264

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506 m. Srednji srčni tlak 760 mm

Dec	Čas opazo- vanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo
15	9. zv.	732.8	3.8	sl. svzhod	oblačno
16	7. zv.	737.9	2.7	sl. svzhod	oblačno
	2 pop.	740.3	6.6	sl. svzh.	jasno

Srednja včerajšnja temperatura: 3.2°
normale: -1.6°. — Padavina 0.0 mm.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 15. decembra 1904.

Naložbeni papirji.	Dinar	Blago
4 1/2% majeva renta	100.05	100.25
4 1/2% srebrna renta	99.95	100.15
4 1/2% avstr. krona renta	100.35	100.55
4 1/2% zлата	119.60	119.80
4 1/2% ogrska krona	98.15	98.35
4 1/2% posojilo dežele Kranj	118.70	118.90
4 1/2% posojilo mesta Sp. t.	99.50	101.1
4 1/2% Zadar	100.25	101.25
4 1/2% bos. herc. žel. pos. 1902	101.1	102.1
4 1/2% češka dež. banka k. o.	99.85	100.10
4 1/2% zst. pisna gal. d. hip. b.	99.85	100.25
4 1/2% pešt. kom. k. o. z.	101.40	102.40
10% pr.	107.60	108.60
4 1/2% zst. pisma Innerst. hr.	100.10	101.1
4 1/2% ogrske cen.	100.50	101.20
4 1/2% dež. hr.	100.1	101.1
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	100.75	101.75
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	98.50	98.50
4 1/2% obl. češke ind. banke	99.50	100.1
4 1/2% prior. Trst-Poreč lok. žel.	307.1	309.1
4 1/2% prior. dol. žel.	100.60	101.60
4 1/2% juž. žel. kup. 1. 1/2%		
4 1/2% avst. pos. za žel. p. o.		
Srečke.		
Srečke od 1. 1860%	186.50	188.50
1864	274.1	278.1
1868	162.50	164.50
1872	305.1	316.1
1876	298.1	309.1
1880	272.1	277.50
1884	94.1	95.50
1888	131.50	132.50
1892	20.75	21.75
1896	478.1	489.1
1900	79.1	83.1
1904	89.1	94.50
1908	69.1	73.50
1912	53.50	54.40
1916	28.70	29.70
1920	66.1	70.1
1924	75.1	79.50
1928	521.1	531.1
Dejnice.		
Južne železnice	88.25	89.25
Državne železnice	650.25	651.25
Avstr.-ogrsko bančne dejnice	1627.1	1637.1
Avstr. kreditne banke	674.75	675.75
Ogrske	805.1	806.1
Živnostenske	249.50	250.50
Premogovnik v Mostu (Brüx)	657.1	660.1
Alpijske motan	491.1	492.1
Praske žel. ind. dr.	2347.1	2357.1
Rima-Murányi	514.40	515.40
Trboviške prem. družbe	307.1	310.1
Avstr. orožne tovr. družbe	531.1	536.1
Češke sladkorne družbe	184.1	187.50
Valute.		
Č. kr. cekin	11.32	11.37
20 franki	19.06	19.08
20 marke	23.52	23.54
Severne	23.92	24.1
Marke	117.55	117.75
Laški bankovci	95.20	95.35
Rubli	253.75	254.75
Dolarji	4.84	5.1

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 16. decembra 1904.

Termin.	50	10.24
Pšenica za april	50	10.24
Rž	50	7.98
Koruzna	50	7.65
Oves	50	7.25
Efektiv.		
5 vin. višje		

Josip in Ana Schneider naznanjata vsem sorodnikom in prijateljem žalostno vest o smrti svojega iskreno ljubljenega sinčka

Edgarja

ki je preminul včeraj zvečer ob polu 11. v nežni dobi 2 in pol leta.

Pogreb bo v soboto, 17. t. m., ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu. 3644

V Ljubljani 16. decembra 1904.

Berta Klemenčič, rojena **Mally** javlja potrta globoko žalost v svojem ter v imenu svojih nedorastlih otrok vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prebriskavo vest, da je njen predragi soprog in najboljši oče svojih otrok, oziroma brat, gospod

Edvard Klemenčič

danes ob 3. uri po polnoči po dolgi bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočega v starosti 56. let, mirno preminul.

Pogreb predragega rajnika se vrši v soboto, dne 17. decembra t. l. ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice v Leoninumu k Sv. Krištofu, kjer se položi k večnemu počitku.

Sv. maše za dušice se bodo brale v raznih cerkvah.

Bodi mu blag spomin! 3647

V Ljubljani, 16. decemb. 1904.

Brez posebnega obvestila.

Duhovito in okusno darilo

vsakomur dobrodošlo, je steklenica rastlinskega likerja ali grenčice „**FLORIAN**“ fine kakovosti za okrepitev želodeca!

Dobi se v steklenicah po 1, 1/2, 1/4 litra v rastlinski destilaciji „**FLORIAN**“ (tvrdka Edmund Kavčič v Ljubljani) in v drugih prodajalnah. 6-387

Pazite na ime „**FLORIAN**“.

10.000 parov čevljev!

4 pari čevljev samo 5 K.

Vsled ugodnega ogromnega nakupa se odda za to nizko ceno: par moških in par ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakove z močno zbitimi podplati, najnovije oblike, dalje par moških in par ženskih modnih čevljev, elegantnih in lahkih.

Vsi 4 pari samo 5 K.

Za naročitev zadostuje dolgost. 3640

Razpošiljanje po povzetju.

Izvoz čevljev KOHANE, Krakov št. 31.

Neugajajoče rad zamenjam.

Trgovsko helniško in podporno društvo v Ljubljani javlja tužno vest, da je njega mnogoletni član, gospod

Edvard Klemenčič

trgovski pomočnik

danes ob 3. uri po polnoči po dolgi bolezni, previden s sv. zakramenti v 56. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Truplo pokojnika boče v soboto, dne 17. decembra t. l. ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice v Leoninumu na pokopališče k sv. Krištofu prepeljano in ondi v društveno rakev k večnemu počitku položeno.

Draga rajnika priporočamo v blag spomin.

V Ljubljani, dne 16. decembra 1904.

Fran Tarček ravnatelj. **Alojzij Lilleg** tajnik. 3646

Podpisani javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš ljubljeni, nepozabni soprog, oziroma oče, brat, sin in svak, gospod

Franc Berdavs

posestnik, gostilničar, trgovec, nadzornik kraj. šol. sveta itd.

včeraj ob 3. uri popoldne, po kratki bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočega, v 28. letu svoje starosti mirno v Gospodu preminul.

Truplo predragega nepozabnega rajnika se boče v soboto, dne 17. decembra ob 10. uri popoldne v cerkvi dobropoljski svečano blagoslovilo in na ondotelem pokopališču položilo k večnemu počitku.

Dragi rajnik bodi priporočen v blag spomin in molitev.

Dobropolje, dne 16. decembra 1904.

Marija Berdavs roj. Četoliga, soproga. — **Fran Berdavs**, sin. — **Marija Berdavs**, mati. — **Alojzij Berdavs**, brat. — **Marija Sever**, **Josipina Adamič**, **Ivana Berdavs**, **Julica Engelman**, **Kristina Pipp**, **Gizela Berdavs**, sestre. — **Josip Berdavs**, stric. — **Ivan in Roza Četoliga**, tast in tašča. — **Ferdinand Sever**, **Fr. Adamič**, **Anton Pipp**, **Viktor Engelman**, svaki. 3643

Najkorisnejša božična darila

SINGERJEVI ŠIVALNI STROJI

Ki so na prodaj samo v trgovinah

SINGER CO

DEL DRUŽBA ZA ŠIVALNE STROJE

Sv. Petra cesta št. 6.

Vsak stroj ima to varstveno znamko

Mlad trgovski pomočnik

izučen v trgovini mešane stroke, želi primerne službe v Ljubljani, ali pa v večji trgovini kje na deželi.

Ponudbe naj se pošljejo na A. R., poste restante, Ljubljana. 3561-3

Za gg. trgovce!

Slovenski skladni koledar

z lepim ozadjem in firmotiskom kakor tudi različne božične in novoletne razglednice

ter

božične jaslice *

priporoča 3585-2

Ivan Bonač v Ljubljani nasproti c. kr. glavne pošte.

Trgovsko helniško in podporno društvo v Ljubljani javlja tužno vest, da je njega mnogoletni član, gospod

Edvard Klemenčič

trgovski pomočnik

danes ob 3. uri po polnoči po dolgi bolezni, previden s sv. zakramenti v 56. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Truplo pokojnika boče v soboto, dne 17. decembra t. l. ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice v Leoninumu na pokopališče k sv. Krištofu prepeljano in ondi v društveno rakev k večnemu počitku položeno.

Draga rajnika priporočamo v blag spomin.

V Ljubljani, dne 16. decembra 1904.

Fran Tarček ravnatelj. **Alojzij Lilleg** tajnik. 3646

Podpisani javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš ljubljeni, nepozabni soprog, oziroma oče, brat, sin in svak, gospod

Franc Berdavs

posestnik, gostilničar, trgovec, nadzornik kraj. šol. sveta itd.

včeraj ob 3. uri popoldne, po kratki bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočega, v 28. letu svoje starosti mirno v Gospodu preminul.

Truplo predragega nepozabnega rajnika se boče v soboto, dne 17. decembra ob 10. uri popoldne v cerkvi dobropoljski svečano blagoslovilo in na ondotelem pokopališču položilo k večnemu počitku.

Dragi rajnik bodi priporočen v blag spomin in molitev.

Dobropolje, dne 16. decembra 1904.

Marija Berdavs roj. Četoliga, soproga. — **Fran Berdavs**, sin. — **Marija Berdavs**, mati. — **Alojzij Berdavs**, brat. — **Marija Sever**, **Josipina Adamič**, **Ivana Berdavs**, **Julica Engelman**, **Kristina Pipp**, **Gizela Berdavs**, sestre. — **Josip Berdavs**, stric. — **Ivan in Roza Četoliga**, tast in tašča. — **Ferdinand Sever**, **Fr. Adamič**, **Anton Pipp**, **Viktor Engelman**, svaki. 3643

Najkorisnejša božična darila

SINGERJEVI ŠIVALNI STROJI

Ki so na prodaj samo v trgovinah

SINGER CO

DEL DRUŽBA ZA ŠIVALNE STROJE

Sv. Petra cesta št. 6.

Vsak stroj ima to varstveno znamko

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu zrebanju.

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Zamenjava in ekskomptuje izdane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kaveje.

Ekomp in inkasso menic. 3643

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga. 39-144

Promet s čeki in nakaznicami.

Zanimive znamenitosti!

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Fotoplastična razstava I. vrste.

V soboto, dne 17. decembra 1904

zadnji dan razstave:

Krasno potovanje po slikoviti:

Tirolski

od St. Antona do Bodenskega jezera.

V nedeljo, 18. do 24. decembra:

Zanimiv obisk gradov

VERSAILLES.

Veliki in Mali Trianon.

Serijski 40 vin. Otroci 20 vin. 6 serij 2 K. 10 serij 3 K.

Za šole in društva znižana vstopnina.

Vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — odprto od 9. do 12. ure popoldne in od 2. do 9. ure popoldne. 3564

Malokdaj

naletimo na božičnem trgu na kak predmet, ki bi bil tako pripraven za moške in ženske, kakor Doeringovi **božični kartoni**. Ti kartoni obsegajo 3 kose „najboljšega mila na svetu“, so elegantno opremljeni in zaradi učinka tega mila na polt in kožo dobrodošlo darilo. Vse, ki bi radi kupili kaj dobrega in koristnega, epozarjamo na to božično darilo. Doeringovi kartoni z milom so povsod naprodaj po izvirni ceni.

Generalna zaloga: **A. Motsek & Co., Dunaj X.** 829

Glavni zalogi v Ljubljani: **Anton Krisper in Vaso Petričič.**

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m. ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Danaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenc, Curih, Zeneva, Pariz čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago. (direktni voz I. in II. razr.). Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — **PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE.** Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m. jutraj v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m. pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m. zvečer v Novo mesto, Kočevje. — **PRIHOD V LJUBLJANO** juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 28 m. jutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ischl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.). — Ob 7. uri 12 m. jutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m. popoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zenevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, iz Steyra, Lince, Budejovice, Plzna, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — **PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA.** Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m. jutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m. zvečer istotako. — **ODHOD IZ LJUBLJANE** drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. zvečer. — Ob 10. uri 45 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — **PRIHOD V LJUBLJANO** drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. jutraj, ob 10. uri 59 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. Ob 9. uri 55 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Dr. FRANCE PREŠEREN:

POEZIJE.

Druga ilustrirana izdaja. Ta lepi pomnik našemu pesniku-prvakcu se s svojimi krasnimi ilustracijami vredno vrsti izdajam prvih pesnikov drugih narodov.

Izdaja 4° v platnu vezana 6 K 40 h, v elegantnem usnju 9 K

prilagojena kot

primerno božično darilo

založna knjigarna 3590-4

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

v Ljubljani.

Bogata izbira vse slovenske literature!

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu zrebanju.

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Zamenjava in ekskomptuje izdane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kaveje.

Ekomp in inkasso menic. 3643

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga. 39-144

Promet s čeki in nakaznicami.

V najem se odda mesnica

s klavnico v dobro idočem kraju pod jako ugodnimi pogoji.

Vprašanja pod „št. 900“ na upravnishvo „Slov. Naroda“. 3637-1

Išče se dacar

proti primerni plači. Vprašanja naj se pošiljajo na Alojzija Šljapah na Vel. Loki, Dolenjsko. 3603-3

Posteljino perje in puh

3977 10

(na drobno in na debelo)

čisto in oprano, torej brez duha, se dobi od 35 K. naprej za 1/2 kg pri

C. J. HAMANN

na Mestnem trgu št. 8

Malokdaj

naletimo na božičnem trgu na kak predmet, ki bi bil tako pripraven za moške in ženske, kakor Doeringovi **božični kartoni**. Ti kartoni obsegajo 3 kose „najboljšega mila na svetu“, so elegantno opremljeni in zaradi učinka tega mila na polt in kožo dobrodošlo darilo. Vse, ki bi radi kupili kaj dobrega in koristnega, epozarjamo na to božično darilo. Doeringovi kartoni z milom so povsod naprodaj po izvirni ceni.

Generalna zaloga: **A. Motsek & Co., Dunaj X.** 829

Glavni zalogi v Ljubljani: **Anton Krisper in Vaso Petričič.**

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m. ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Danaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenc, Curih, Zeneva, Pariz čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago. (direktni voz I. in II. razr.). Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — **PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE.** Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m. jutraj v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m. pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m. zvečer v Novo mesto, Kočevje. — **PRIHOD V LJUBLJANO** juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 28 m. jutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ischl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.). — Ob 7. uri 12 m. jutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m. popoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zenevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, iz Steyra, Lince, Budejovice, Plzna, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — **PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA.** Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m. jutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m. zvečer istotako. — **ODHOD IZ LJUBLJANE** drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. zvečer. — Ob 10. uri 45 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — **PRIHOD V LJUBLJANO** drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. jutraj, ob 10. uri 59 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. Ob 9. uri 55 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Dr. FRANCE PREŠEREN:

POEZIJE.

Druga ilustrirana izdaja. Ta lepi pomnik našemu pesniku-prvakcu se s svojimi krasnimi ilustracijami vredno vrsti izdajam prvih pesnikov drugih narodov.

Izdaja 4° v platnu vezana 6 K 40 h, v elegantnem usnju 9 K

prilagojena kot

primerno božično darilo

založna knjigarna 3590-4

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

v Ljubljani.

Bogata izbira vse slovenske literature!

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu zrebanju.

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Zamenjava in ekskomptuje izdane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kaveje.

Ekomp in inkasso menic. 3643

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga. 39-144

Promet s čeki in nakaznicami.